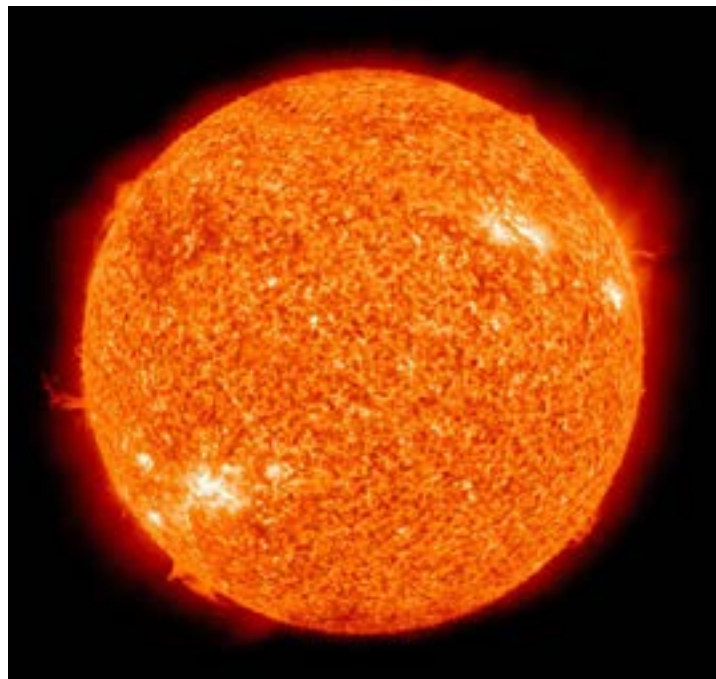

A NAP VILÁGNAPJA

AMinden évben a nyári napfordulóhoz legközelebbi vasárnapra esik a Nap világnapja. Ekkortájt, a nyári napfordulón, június 21-én veszi kezdetét a csillagászati nyár, ennek ellenére a „legrövidebb éjszakát” 24-én, Szent Iván éjjelén szokás ünnepelni. A Nap nemzetközi világnapja pedig kicsivel „közelebb hozza” hozzánk az életadó csillagunkat. Ez az ünnep igyekszik felhívni a figyelmet az emberiség számára bőséges és kimeríthetetlen napenergiára, valamint jobban megismertetni az emberekkel a földi élet fenntartóját, a Napot.

A Nap csupán egy halvány, sárga törpecsillag a Tejútrendszer sok százmilliárd csillaga közül, számunkra mégis magát az életet jelenti. Napunk foglalja magába a Naprendszer tömegének 99,87%-át, körülötte kering 8 bolygó, féltucatnyi törpebolygó, több száz kisbolygó és megszámlálhatatlanul sok üstökös, valamint minden más égitest 2 fényéven belül. Ekkora sugarú ugyanis Naprendszerünk, az a tér az űrben, ahol Napunk gravitációs ereje érvényesül.

Napunk egy óriási, 4 és fél milliárd éves forró gázgömb, átmérője körülbelül másfélmillió kilométer. Belsejében a hidrogénatomok a hatalmas nyomás hatására héliumatomokká egyesülnek, ami energiafelszabadulással jár. Ez az energia tartja fenn az életet Földünkön: ad meleget, mozgatja a vizeket, hajtja a szeleket, éteti a növényeket, állatokat és minket, embereket is. A Nap energiáját sokféleképpen hasznosíthatjuk: építhetünk napkollektorokat, mellyel meleg vizet állíthatunk elő; használhatunk napelemet, mely elektromos áramot termel; de a trópusi sivatagokban egész naperóművek is működnek, melyek sok ezer háztartást is képesek elektromos energiával ellátni.

FONTOS TUDNI! Fényessége miatt a Nap megfigyelése nagy óvatosságot követel. Közvetlenül, szabad szemmel a Napba nézni csak a napnyugta utolsó pillanataiban szabad, mikor Napunk korongja elég halvány ahhoz, hogy belenézhessünk. Derült idő esetén viszont a Napba nézés károsíthatja szemünket, távcsővel pedig egyenesen TILOS a Napba nézni, mert a koncentrált hő és fényhatás azonnali vakságot okoz! Biztonságosan csak megfelelő Naptávcsővel nézhetjük csillagunkat, de egy Nap felé tartott, vékony tűvel átlukasztott kartonlap is jó megoldás. Ilyenkor Napunk képét a földre vetítve láthatjuk, így egy napfogyatkozást egyszerre többen is megcsodálhatunk.

Források:

http://astro.u-szeged.hu/oktatas/csillagaszat/6_Naprendszer/0102Nap/nap.html

<http://www.eumet.hu/erdekessegek/nyari-napfordulo/>

http://jelesnapok.oszk.hu/prod/unnep/nyari_napfordulo_a_csillagaszati_nyar_kezdetek/

<http://www.nyf.hu/others/html/kornyezettud/megujulo/Napenergia/Napenergia.html>

<http://fenyi.solarobs.csfk.mta.hu/bevezeto.html>

<http://solarsystem.nasa.gov/planets/sun/indepth>

Összeállította: Kovács Gergő

AGORA

TUDOMÁNYOS
ÉLMÉNYKÖZPONT
DEBRECEN